

Kirken i møte med jødedom og jøder

Teologiske og praktiske perspektiver på Den norske kirkes relasjon til jødedom og jøder i dag

Mandat for utvalg:

Bakgrunn

Forholdet til jødedom og det jødiske folk er viktig for kirken. Det har å gjøre med kirkens selvforståelse, forståelsen av Guds ord, kirkens misjon, kirkens historiske arv og noen av dens største og mørkeste feilsteg i historien.

Dette er også et viktig bakteppe for Den norske kirkes selvkritiske, teologisk refleksjon om kirkens rolle og oppdrag i samfunnet i dag. Kirken ønsker å lære av sine feil, være en årvåken deltager i samfunnet og arbeide for et mer rettferdig samfunn med forsoning, tillit og gode relasjoner mellom mennesker.

Den norske kirke har behov for en fornyet teologisk refleksjon om sitt forhold til jødedom og jøder. Arbeidet er også en oppfølging av Kirkemøtets sak *KM 15/16 Religionsmøte og dialog*, hvor Kirkemøtet ber Bispemøtet og Mellomkirkelig råd jobbe mer med Den norske kirkes forhold til blant annet jødedom. Bispemøtet og Mellomkirkelig råd vil derfor sette ned et utvalg som kan bidra til dette. En del andre europeiske kirker og økumeniske organisasjoner har allerede jobbet mye med disse spørsmålene. Det har også skjedd mye ny forskning på feltet de siste tiårene. Den tiltakende polariseringen av Israel-Palestina-konflikten og økende antisemittisme i vesten understreker dessuten viktigheten av et slikt arbeid.

I norsk kirkelig sammenheng har Bispemøtet behandlet spørsmål om kirkens forhold til jøder og jødedom. Mellomkirkelig råd har på sin side særlig engasjert seg i dialogarbeid med jøder i Norge og internasjonalt, i arbeidet mot antisemittisme og i politiske og menneskerettslige spørsmål knyttet til Israel-Palestina-konflikten, ofte med utgangspunkt i økumenisk samarbeid og søsterkirkerelasjonen til Den lutherske kirke i Jordan og Det hellige land. Dessuten har Den Norske Israelsmisjon jobbet mye med kristne teologiske spørsmål om jødedom og det jødiske folk.

Et nytt arbeid om Den norske kirkes forhold til jødedom og jøder vil kreve en bred teologisk tilnærming som også inkluderer samfunnsvitenskapelige, økumeniske og historiske perspektiver. Med sine ulike mandater vil derfor Bispemøtet og Mellomkirkelig råd samarbeide om å opprette et utvalg som kan jobbe med dette.

Oppdrag

Bispemøtet og Mellomkirkelig råd vil på denne bakgrunn opprette et faglig utvalg som skal utarbeide en utredning om Den norske kirkes relasjon til jødedom og jøder, herunder

- kirkens selvforståelse i møte med jødedom,
- forståelser av det jødiske folk, landet og Israel,
- missiologiske spørsmål,
- kirken og antisemittisme,
- kristensionisme og kristnes støtte til sionisme.

Utvalget skal drøfte de viktigste nåtidige spørsmålene knyttet til hvert av de angitte temaområdene. Utvalget skal foreslå konkrete anbefalinger, tiltak eller andre oppfølginger for Den norske kirke.

Sammensetning

Utvalget skal være bredt faglig og teologisk sammensatt. Det bør romme kompetanse på

- bibelteologi,
- systematisk teologi,
- kirkehistorie,
- politisk historie,
- praktisk teologi,
- interreligiøse studier,
- menneskerettighetsspørsmål,
- antisemittismeforskning,
- økumeniske spørsmål,
- missiologi.

Utvalget skal settes sammen på bakgrunn av relevant kompetanse, ikke institusjonell representasjon. Foruten dette skal det være med en biskop og et medlem av Teologisk nemnd under Mellomkirkelig råd.

Arbeidsutvalgene til Bispemøtet og Mellomkirkelig råd får i oppdrag å sette sammen utvalget, og utpeke utvalgets leder og nestleder.

Bispemøtet og Mellomkirkelig råd sørger for sekretærer og økonomi til utvalget.

Prosess og tidsplan

Utvalget oppnevnes våren 2021 og leverer sitt arbeid i løpet av høsten 2023.

Utvalget skal arrangere møte- og lyttepunkter underveis, bl.a. med Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter, Det Mosaiske Trossamfund, Den Norske Israelsmisjon og andre personer og miljøer som utvalget finner nødvendig.

Det skal også arrangeres en offentlig konsultasjon midtveis i prosessen.

Utvalget eller arbeidsgrupper i utvalget kan foreta relevante studiereiser.

Bispemøtet og Mellomkirkelig råd er mottakere av utredningen og vil behandle den i sine respektive sammenhenger.